

Szentiváni Újság

Sanktiwaner Zeitung

Közterület-felügyelet

Bemutatkozik a Hivatal új munkatársa

Bálványfák

Miért érdemes őket őshonos fákra cserélni?

Ásatás

Mit találtak az önkéntesek és a régészek?

PROGRAMAJÁNLÓ

Október 5. 17:00

A vegyeskórus koncertje a zene világnapján

Helyszín: Aula

Október 6. 16:00-18:00

Babatakaró készítő tanfolyam

Helyszín: Tájház

Október 6. 18:00

Megemlékezés az aradi vértanúkra a cserkészekkel

Helyszín: Az iskola előtti kopjafánál

Október 9. 17:00

Képnézegető

Ziegler Ágota képeiből válogat a Helytörténeti Egyesület

Helyszín: Generációk Háza

Október 11. 09:00

Kakas-szépségverseny és Vásár

Egy nap, amikor a kakasoké a színpad, a közönségé pedig a jókedv és a finom falatok! A látogatókat gulyásleves, friss kenyér, lángos, kürtőskalács, pozsonyi kifli, akácméz, pálinka várja. Gyerekeknek kakassimogatóval, arcfestéssel, kézműves programokkal készül a Faluszépitő Egyesület.

Helyszín: Sportpálya

Október 18. 07:00-10:00

Növény csere-berc

Helyszín: Fő tér

Október 23. 09:45

Ünnepi megemlékezés, koszorúzás

Koszorúzás az emlékműnél majd 10:00-tól ünnepi műsor, Pilis-szentivánért Emlékérem adományozása és a Danubia Rézfúvós együttes koncertje.

Helyszín: Aula

Október 28. 16:00

Varga Csaba emléktábla-avatás

Helyszín: Polgármesteri Hivatal

Búcsú programjai november 6-9.

▶ **November 6-tól Kiállítás a Tájházban**

Zsámboki Szabolcs: Spoam Mussma

November 6-án és 7-én 17:30 és 19:30 között tekinthető meg a kiállítás. Az ezt követő héten diákok iskolai népmismeret órák keretében tekinthetik meg a kiállítást.

▶ **November 7. 18:00 "A muzsika hangja"**

Színházi előadás az iskolában a drámatagozatos gyerekek szereplésével. A belépés díjtalan, de az iskola alapítványa adományt elfogad.

Helyszín: Aula

▶ **November 8. 16:00 Görbe Tükör Színház**

"A kiskakas gyémánt félkrajcárja" színházi előadás az aulában. Népi játszótér a Fő téren.

▶ **November 9. 09:00 Búcsúnapi szentmise**

Helyszín: Katolikus templom

▶ **November 9. 16:00 Zenés-táncos sördépután a Pilisszentiváni Fúvószenekarral**

Helyszín: Aula

Megszülettek

Kovács Leó

2025.09.03.

Kovács Éva
Kovács Dániel

Frankhauser Péter Levente 2025.09.04.

Szendrei Erika
Frankhauser Péter Adeodát

Isten hozott!

Házasságkötések

**Fetter-Gátas Eszter
és Fetter Albert**

2025.08.29.

**Soós Ágnes Eszter
és Soós Levente László**

2025.09.06.

**Kende-Bergendy Kitti
és Kende Bence**

2025.09.12.

**Szépné Márfi Eszter
és Szép András**

2025.09.20.

**Turcsán Andrea
és Palásti Tamás**

2025.09.22.

**Bujka Zsófia
és Barzsó Tamás**

2025.09.24.

Sok boldogságot!

Gyász hírek

Vánca Lászlóné (75)

2025.08.20.

Kutala Pál (78)

2025.08.23.

Keppler Mónika Andrea (51)

2025.08.25.

Balázs János (89)

2025.09.10.

Nyugodjanak békében!

Hulladékudvar Pilisvörösváron

A korábbi évekkel ellentétben idén nem kerül sor Pilisszentivánon a veszélyes hulladékok külön gyűjtésére, mert az itteni lakosok is igénybe vehetik a Pilisvörösvári Lakossági Hulladékudvar szolgáltatásait. A nyitvatartási időben mindenki átviheti azt a hulladékot, amit a kommunális, zöld, illetve szelektív kukákba nem tehetnek ki. Az átvétel feltétele, hogy az igénylő bemutatssa érvényes lakcímkártyáját.

A hulladékudvarban többek között az alábbiakat veszik át:

- műanyag, papír, fém és üveg - csomagolási hulladékok (szelektív hulladék), mennyiségi korlátozás nélkül
  - használt sütőolaj, ingatlanonként 2 liter/év
  - használt gumiabroncs, ingatlanonként 4 db/év
  - veszélyes hulladék (festék, lakk, olaj, elemek, akkumulátor) ingatlanonként 5 kg/év
  - elektronikai hulladék ingatlanonként 50 kg/év
- Fontos, hogy építési-bontási hulladék átvételére nincs lehetőség.

A pilisvörösvári lakossági hulladékudvar címe: 2085 Pilisvörösvár, Fácán utca 4525/12 hrsz. További részletek a www.deponia.hu/lakossagi_hulladekudvar oldalon.

NYITVATARTÁS:

Hétfő: 8.00-12.00

Csütörtök: 8.00 - 16.00

Szombat: 8.00 - 12.00

Kovács Veronika

**NÖVÉNY CSERE-BERE
CSERÉLD EL, NE DOBD EL!**

**Elszaporodott kerti
vagy szobanövényedet
cseréld el, add
ajándékba másnak!**

**2025.10.18-án szombaton
7:00-10:00-ig
Pilisszentivánon, a
Fő téren**

EMLÉKEZZÜNK EGYÜTT az **1956-os** forradalom és szabadságharc

HŐSEIRE 2025. OKTÓBER 23-ÁN!

PROGRAM:

9.45 KOSZORÚZÁS A FŐ TÉREN

- KÖZREMŰKÖDIK A
PILISSZENTIVÁNI FÚVÓSZENEKAR

**10.00 ÜNNEPI MŰSOR AZ ISKOLA
AULÁJÁBAN**

- RICHOLM ERIK POLGÁRMESTER
ÜNNEPI BESZÉDE
- DANUBIA RÉZFÚVÓS EGYÜTTES
KONCERTJE
- PILISSZENTIVÁNÉRT EMLÉKÉRMEK
ÁTADÁSA

BESUCH UNS!

SZEZONÁLIS AJÁNLATUNK

**RENDAHAGYÓ NYÍLT NAP
A FRIEDRICH SCHILLER
GIMNÁZIUMBAN
2025. NOVEMBER 8. SZOMBAT**

**„SCHILLERES LEHETSZ -
NYÍLT NAPUNKON EBBŐL VEHETSZ”**

ELŐÉTEL/VORSPEISE:
- EGY FALAT SCHILLER - IGAZGATÓ ASSZONY MÓDRA

FŐÉTEL/HAUPTGERICHT:
- 3 FOGÁS À LA CARTE AKTUÁLIS KÍNÁLATUNKBÓL

DESSZERT/NACHTISCH:
- CSEMEGÉK A PIACTÉRRŐL

GUTEN APPETIT!

**RÉSZLETEK
OKTÓBER
KÖZEPÉTŐL
A HONLAPON!**

**Schiller
Gymnasium**

Mikről és hogyan döntött a képviselő-testület szeptemberben?

Főleg beszámolókat és pénzügyeket vitattak meg a képviselők. Szokásosan itt a legfontosabb döntéseket emeljük ki, a teljes jegyzőkönyv a www.pilisszentivan.hu oldalon olvasható.

■ **Szemlét tartott a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógy-szerészeti Központ az orvosi rendelő gyógytornára kiadott helyiségében és mindent rendben talált.** Erről Richolm Erik polgármester számolt be a lejárt idejű határozatok között a képviselőknek. Pár hiányosságra hívták fel a figyelmet, például a mosdók feliratozására vagy a szúnyoghálókra. Hamarosan az épület általános rovar- és rágcsálóirtására fog szerződni az Önkormányzat.

■ **Értékelést készített a Hivatal a tavalyi gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátásáról.** A feladatot alapvetően az Önkormányzat látja el: gyermekszületési és beiskolázási támogatást nyújt, tanulmányi ösztöndíjra pályázhatnak a felsőoktatásban tanulók. Emellett az iskolai és óvodai köz-étkeztetés is a község feladata. A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokat a pilisvörösvári Városi Napos Oldal Szociális Központ látja el, az intézményt Pilisvörösvár, Pilisszántó és Pilisszentiván közösen tartja fenn. A Napos Oldal a veszélyeztetettség és a krízishelyzetek megelőzésével és megszüntetésével támogatja a családokat és a gyermekek egészséges fejlődését. 2024-ben a szentivánon élő 824 kiskorúból 24-nek kellett segítséget nyújtaniuk. Marlokné Somogyi Ildikó kifogásolta, hogy a dokumentum nem készült el határidőre és szerinte kevés konkrétumot tartalmaz: nincs benne szó a kiskorúak dohányzásáról, az elektromos cigarettákról vagy a kábítószerokról, melyeket szerinte komolyan kellene venni. Peller György jegyző válaszolt a kérdésekre, elmondta, hogy az értékelés csak az Önkormányzat hatáskörébe tartozó problémákról szól, az említett problémákkal kapcsolatban a rendőrség intézkedik. Illetve a feladatra a Napos Oldallal szerződött az Önkormányzat, akik a munkájukról külön számolnak be. 4 igen, 1 nem szavazattal és 2 tartózkodással fogadta el a testület az értékelést.

■ **A szociális tüzifa aprítására szerződik az Önkormányzat.** Két pályázó vállalkozó közül Almási Kornél adott kedvezőbb ajánlatot, 20 000 Ft/köbméter áron hasogatja majd fel a faanyagot. Eddig 11 kérelem érkezett a szociális tüzifára, de ez még nőhet, ezért egy köbméterenként adja ki a Hivatal a tüzelőt. Az Önkormányzat 50 köbméter lombos tüzifát nyert állami pályázaton, ami már megérkezett és aprításra vár.

■ **Módosult a beiskolázási támogatások kérelmeinek leadási határideje.** Az Önkormányzat támogatást nyújt minden pilisszentiváni lakcímmel rendelkező 1. és 5. osztályt kezdő tanulónak. Ezt az eddigi augusztus 15. helyett idéntől szeptember 30-ig lehet majd kérelmezni, mert az elmúlt évek tapasztalatai alapján a korábbi határidő túl rövidnek bizonyult. A támogatás összege 20 ezer Ft,

a kérelemhez szükséges nyomtatvány az Önkormányzat honlapjáról tölthető le.

■ **Egy LEADER pályázaton szeretne az Aula új műgyanta padlójára és új székek és asztalok beszerzésére pályázni az Önkormányzat.** Erre több ajánlat is érkezett, de némelyik hiányosan, ezért az ajánlatok között nagyok voltak a különbségek. A pályázaton való részvételhez a testület által elfogadott ajánlat kell, viszont a képviselők azon a véleményen voltak, hogy a megkapott anyagok alapján nem tudnak dönteni. Ezért levették a napirendről a szavazást, hogy adjanak még egy kis időt a hiányos ajánlatok tisztázására és egy rendkívüli ülést hívtak össze október elejére, hogy még a pályázat leadási határideje előtt döntést tudjanak hozni.

■ **10,2 millió forintos keretösszeggel köt majd szerződést a Tájház felújítására az Önkormányzat.** A felújítás a Bethlen Gábor Alap 15 milliós támogatásából valósul meg. A képviselők a Print Mérnökiroda Kft. ajánlatát fogadták el és ezért keretösszeget határoztak meg, mert egy helyi vállalkozó már felajánlotta, hogy csak az anyag áráért felújítja a fa padlóburkolatot. A további feladatok a vakolat bontása, a törmelék elszállítása, falszárítás és új oldalfal vakolat készítése. A 15 milliós célzott támogatás fennmaradó részét az elektromos hálózat felújítására, a fűtési rendszer karbantartására, a világítási rendszer korszerűsítésére és festésre fogják fordítani.

■ **1,6 millió forintba került a Dózsa köz burkolatának helyreállítása.** A Strabag éppen az Óvoda utca és a Petőfi Sándor utca kereszteződésénél végzett árokjavítási feladatokat, amikor lakossági bejelentés érkezett arról, hogy a Szabadság út és a Dózsa köz találkozásánál a föld egy helyen beszakadt. A feltárás után kiderült, hogy a Dózsa közből érkező vízvezetető beton cső és a főút alatt átvezető átereszt csatlakozása nem megfelelő. A heves esőzések miatt nagy üreg keletkezett a járdaszakasz alatt is. Elővigyázatosságból a járdaszakasz lezárásra került és az Önkormányzat megrendelte a csapadékvízvezetető helyreállítását a Strabagtól.

■ **A képviselők az Álomszer Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.-t bízták meg a meghibásodott közvilágítási lámpák cseréjével.** A cég a feladatot egyedi megrendelés alapján látja majd el lámpánként 261 922 Ft-ért.

■ **A képviselő-testület döntött a bálványfa mentesítési programban való részvételről és a háromoldalú megállapodás aláírásáról is.** Erről hosszabb cikkben számolunk be a 12. oldalon.

Bárdi Bálint

„ÖSSZETARTÓ KÖZÖSSÉGBE CSÖPPENTEM”

Két hónapja vette át a stafétát közterület-felügyelőként Bodnár Ferenctől, de már most sokan megismerik Zrupkó Zsoltot. Nem csoda, hiszen Zsolt sokszor gyalog látja el a feladatát községünkben, és ha alkalma adódik, akkor szívesen beszélget is az itt élőkkel.

A Nyírbátorból származó Zsolt Mogyorósbányán él a családjával. Hét évet dolgozott Esztergomban közterület-felügyelőként, onnan jött át augusztus elsején Pilisszentivánra. És hogy került a Nyírségből erre a környékre?

„Tizenegy évvel ezelőtt a gyerekeim után jöttem ide, vagyis helyesebben a családommal költöztünk. Amikor a lányaim és a fiam iskolások lettek, úgy döntöttünk a feleségemmel, hogy a főváros környékén nagyobb lehetőségek adódnak nekik. A nagyobbik lányomnak két éve volt az érettségig, a kisebbik akkor ment középiskolába, a fiam pedig abban az időben kezdte az ötödik osztályt, így ideális volt az időpont a váltásra. A kisebbik lányomnak különösen nagy tervei voltak, az Apáczai Gimnáziumba felvételizett és fel is vették” – meséli büszkén Zsolt.

Azóta a gyerekek már nagyok, az egyik lány anglisztika, kommunikáció szakon végzett, a kisebbik gyógyszerész, míg Zsolt fia az Esztergomi Bottyán János Technikumban végzett, a Suzukinál dolgozik. Nemcsak a család, de Zsolt is megtalálta a helyét ezen a környéken.

„Eredetileg erdész technikus végzettségem van, a Nyírerdő Zrt.-nél dolgoztam 26 éven keresztül. Fontosnak tartom a tanulást, így az évek során több tanfolyamot, képzést végeztem el. Van logisztikai végzettségem és közterület-felügyelői vizsgát is tettem. Mindig szerettem emberekkel dolgozni, szívesen segíték másoknak, és ebben a munkában

ezek mind adottak.” Zsolt hitvallása, hogy egy közterület-felügyelő a közösség képviselőjében jár el, azért dolgozik, hogy rend, nyugalom legyen a faluban és biztonságos környezetben élhessünk.

„Bár még nem ismerem minden lakót, de annyit már megtapasztaltam, hogy nagyon rugalmasak, segítőkészek az emberek. Örülök, hogy ilyen összetartó közösségbe csöppentem. Volt egy-két intézkedésem – például közterületen álló autók miatt –, de mindenki jól fogadta a tájékoztatást, teljesítették is a kérést, és ennek nagyon örülök. Nekem sem célom a büntetés, sokkal inkább a rend betartása. Hiszem, hogy

ha én normálisan, jóindulatúan állok a dolgokhoz és ezt megfelelően kommunikálom, akkor az emberek is megértőek és segítőkészek lesznek. Eddig ez működik, szerintem a jövőben sem lesz gond.”

Zsolt korábban csapatban dolgozott, most egyedül övé a felelősség, ami egyszerre könnyíti meg és nehezíti a munkáját. Szerencsére azonban a polgárörökkel, a helyi körzeti megbízottal is jó kapcsolat alakult ki, így szükség esetén mindig kap segítséget és persze ő is támogatja a többiek munkáját. Ha pedig valaki szeretné Zsoltot megismerni, esetleg kérése van felé, nyugodtan szólítsa meg az utcán, vagy keresse az újság végén is szereplő elérhetőségein.

Kovács Veronika

wir sind Franciska Radnai und Johanna Richolm und leben seit unserer Geburt in Sankt Iwan. Durch unsere Familien haben wir schon früh unsere Vergangenheit und Traditionen kennengelernt. Von klein auf wurden wir so erzogen, dass wir uns unserer schwäbischen Herkunft bewusst sind und diese auch aktiv bewahren.

Unsere ersten Schritte machten wir im Deutschen Nationalitätenkindergarten in Sankt Iwan, anschließend besuchten wir die Deutsche Nationalitätenschule. Im Kindergarten bei „Edit néni“ lernten wir die Grundlagen des Volkstanzes kennen, später waren wir Mitglieder der Reményi-Margit-Tanzgruppe in Schaumar. Schließlich traten wir dem Werischwarer Heimatwerk bei, wo wir nun schon seit sieben Jahren unsere Traditionen pflegen. Zurzeit besuchen wir das Friedrich-Schiller-Gymnasium, das uns nicht zuletzt wegen seiner deutschen Nationalitätstradition sehr am Herzen liegt.

Für uns ist der Volkstanz weit mehr als nur ein Hobby – es ist ein wesentlicher Teil unseres Lebens. Durch es haben wir viele Freunde gefunden, mit denen wir die Schönheit des Schwabentanzes teilen dürfen.

Dieses Geschenk möchten wir an die Gemeinschaft weitergeben. Deshalb geben wir jeden Donnerstag Volkstanzstunden im Kindergarten und in der Schule. Dabei möchten wir den Kindern nicht nur Freude am Tanzen vermitteln, sondern auch Tradition, Musik und Sprache näherbringen: traditionelle Blasmusik, deutsche und schwäbische Reime und Lieder sowie die Grundlagen schwäbischer Tänze.

Wir hätten selbst nie gedacht, dass uns ein „Hobby“ so viele wertvolle Erfahrungen und Erlebnisse schenken würde. Wir hoffen, dass auch die Kinder, die mitmachen, eines Tages erkennen, welch große Freude und Gemeinschaft der Tanz bereiten kann.

Die Tanzgruppe besteht zwar schon länger – zunächst unter der Leitung von Henriett Rädler, später von Dóra Szulimán-Koczó –, doch wir führen ihre Arbeit nun mit frischem Schwung weiter und hoffen, dass dadurch auch neue Mitglieder den Weg zu uns finden.

Wir laden alle Interessierten herzlich ein, mitzumachen und diese Traditionen kennenzulernen!

Volkstanzstunden:

Für Kindergartenkinder (Mittel- und Vorschulgruppe):
Turnhalle des Deutschen Nationalitätenkindergartens
Sankt Iwan, donnerstags, 15:30–16:15

Für Schulkinder:

Aula der Deutschen Nationalitätenschule Sankt Iwan,
donnerstags, 16:30–17:30

Radnai Franciska és Richolm Johanna Szentivánon születtek, és gyerekkoruktól kezdve ápolják sváb hagyományait. Már óvodásként megismerkedtek a néptáncal, majd különböző táncsoportok tagjai lettek. Számukra a néptánc nem csupán hobbi, hanem életük fontos része, amely barátokat és közösséget adott nekik. Tapasztalataikat és lelkesedésüket szeretnék továbbadni, ezért hetente néptáncórákat tartanak óvodás és iskolás gyerekeknek.

Óvodásoknak (középső- és nagycsoport):

Szentiváni Német Nemzetiségi Óvoda tornaterme,
csütörtökön 15:30–16:15

Iskolásoknak:

Szentiváni Német Nemzetiségi Általános Iskola aulája,
csütörtökön 16:30–17:30

Radnai Franciska és Richolm Johanna

Visszanézhető a szentiváni temetők történetéről szóló előadás

Három évszázad négy szentiváni temetőjének történetét ismertette Stocker István tavaly októberben a jubileumi előadásorozat keretében. Megismerhettük a szokásokat, a járványok idején hozott döntéseket és a temetkezési egyesület izgalmas iratait. Előkerültek megrázó és emberközelitörténetek is: gyermeksírok, a „Szent Mihály ló” és az ismeretlen katona sztorija. Ritka fotókat, levéltári bejegyzéseket és friss

ásatási eredményeket is láthatunk az előadást visszanezve. A felvétel a PilisTV Youtube csatornáján érhető el a QR kódot beolvasva.

KÉPKŐ NYOMOZÁS – A 8. BILDSTOCK

Batyukkal a vállukon, felszabadultan, fáradtan az elmúlt közel egy év munkájától táboroztak le az út szélén és beszélgetni kezdtek.

Felidézték, hogy miként talált rájuk 1848 elején a katonaság és vitte őket Bicskére, hogy a szabadságharc során a katonák ruháit, cipőit javítsák, vagy újakat készítsenek. Mind iparos emberek voltak: vargák, szabók, takácsok, akik

✝ Pomázi, Borosjenő, Üröm, Vörösvár, Szentiván, Nagykovács, Solymár lettek összeverbuválva. Nem mind mentek

örömmel a kötelező munkára, hiszen családjukat, megélhetésüket kellett hátrahagyniuk, és a hadiállapottal nem lehetett viccelni. Miután a szabadságharc elbukott, szélnek eresztették őket, ezért a legrövidebb úton, a Zsámbéki medencén át, Csabán keresztül jutottak Szentiván birtokra a későbbi Alsóút utca végébe. Itt álltak meg és telepedtek le egy rövid időre. Szabadulásuk és hazatérésük öröme megfogadták, hogy ezen a helyen oszlopot állítanak, ami néhány év múlva el is készült és fel is állították.

A Rét utcában a 2103 helyrajzi-számú telek előtt található ez a képkő.

A fenti elbeszélést Engert Vilmos őrizte meg, aki apjától Engert Jánostól (1904-1990) hallotta, akinek pedig apjának apja, Engert Jakab (1838-1895) mesélte el a történetet. A történetiséget alátámasztó más információk után közel másfél hónapja folyik kutatás, eddig eredmény nélkül.

Mégsem tekinthetjük alaptalannak a legendát, mivel a képkő megjelenése előtt a többi szentiváni képkőtől, ugyanis ez az egyetlen, aminek a tetején két fülke van. Egy boltíves, és alatta egy szögletes. Az oszlopon középtájt egy táblának helyet adó bevésés látható, amiben nagy valószínűséggel egy felirat volt. Ennek sem szövegét, sem anyagát nem ismerjük. Azt sem tudjuk, hogy a fülkékben volt-e festmény, és ha volt, mit ábrázolt.

3 méteres magassága szintén elűt a többi helyi Bildstocktól. Kemény hárshegyi homokkő anyaga érkezhett ugyan a helyi kőbányából, ám azt nem tudjuk, hogy ki faragta.

Az állítás időpontjára vonatkozóan nincs konkrét adatunk. Ha a legenda alapján az 1849-es évből indulunk ki, úgy valamikor az 1850-es évek közepe felé kerülhetett jelenlegi helyére. A szögletes fülke fölött, amiben 2009 óta Szt. Donát a villámcsapás és jégverés ellen védő szent, mint a szőlőművesek védőszentjének képe látható. A fölötté lévő boltíves fülkében a Szentháromságot szimbolizáló háromszög és benne a gondviselést jelző szem látható.

A szentiváni földművesek majd 100 éven át kapával, gereblyével a vállukon mentek a Bildstock előtt földjeikre, szőlőikbe, és hálásak voltak a fizikai és lelki irányt mutató oszlopnak. Mióta pedig nincs komoly földművelés a falu határában, a hétvégi házak lakói haladnak el kőoszlop előtt, s talán nem is sejtik, minek áll az ott! Szolgálja kutatásunk eredménye az arra járók, és mindannyiunk gazdagodását, örömeit.

Ki tudja megerősíteni, vagy cáfolni a fenti legendát?

Ki emlékszik bármilyen eseményre, ami ezzel a képkővel kapcsolatos?

Kinek van fotója erről a képkőről az 1975 előtti időkből?

tm

A válaszokat, fotókat az alábbi személyek várják:

Sági Balázs

Tel.: 06 30 590 1066

E-mail: s.balazs86@gmail.com

Marlok Tamás

Tel.: 06 20 519 8688

E-mail: fogadd@gmail.com

A fotó 2024-ben készült.

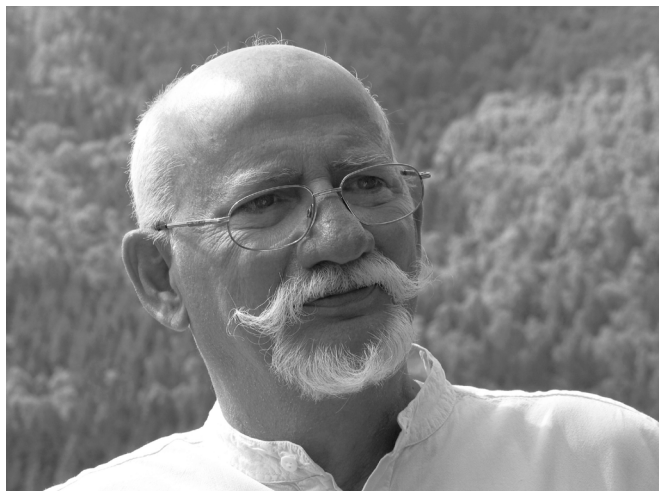

A fotó 1975-ben készült.

„Reggel négykor kelt, akkor jöttek a legerősebb felismerései”

Idén októberben lenne 80 éves Varga Csaba, Pilisszentiván díszpolgára, aki animációs filmrendezőként és íráskutatóként alkotott maradandót.

1994-től haláláig Pilisszentivánon élt és dolgozott, 2006-ban díszpolgári címmel tüntették ki. 2012-ben, 67 évesen hunyt el tragikus hirtelenséggel. Özvegyével, Baranyi W. Krisztinával beszélgettünk az életéről, alkotásairól és arról, hogyan őrzi ma is a szellemi örökségét.

Csaba melyik filmjét ajánlanád azoknak a szentiváni olvasóknak, akik szeretnék tőle megnézni valamit?

A legismertebb a humorról átítatott Augustza gyurmasorozat. Kétszer 13 epizód készült belőle televíziós megrendelésre a nyolcvanas évek elején, először Pécsen, ahol Csaba a Pannónia Filmstúdió pécsi műtermének vezetője volt. Az epizódok 7-8 percesek, gyerekek, felnőttek is szívesen nézik a mai napig.

Inkább vidám, szórakoztató filmeket készített, vagy voltak komolyabb alkotásai is?

A humoros világon túl komoly alkotásokat is készített. Az animáció több műfaját is gyakorolta, nagy kísérletező volt. A gyurmaanimáció mellett grafikai, báb, kísérleti poranimációs filmjei is készültek. A Szél például nagyon más hangulatú, mint az Augustza. Ez egy repetitív grafikai film. Banga Ferenc szállás grafikáit mozgatta meg a rövid, de mély hatású filmben. A Mosonyi Alíz mesekönyve alapján készült Szekrénymesék című bábfilm-sorozat pedig szintén sokak számára kedves, szintén televíziós megrendelésre készült. Ezeknek egy része ma is elérhető a YouTube-on.

Filmjeivel számos nemzetközi filmfesztivál díját nyerte el, többek között Hiroshima, Chicago, Ottawa, Zágráb, Stuttgart, Nyugat-Berlin, Tampere, Kecskemét, Miskolc. Kitüntetésben is részesítették: Balázs Béla-díj 1985-ben, Életmű-díj Chicagóban 1988-ban, 1998-ban Los Angelesben a világ legbefolyásosabb 40 animációs filmrendezője közé választották.

Akkor már ismertétek egymást, amikor ezek a filmek készültek?

Csaba pécsi korszaka után Budapestre kerülve a Pannónia Rajzfilmstúdióban ismerkedtünk meg, ahol én is dolgoztam. Ezután alapította meg Erkel András menedzserrel a Varga

Stúdiót Budapesten, ahol tíz évig én is velük dolgoztam gyártásvezetőként.

Ezek szerint te koordináltad a grafikusokat és a gyurma-szobrászokat.

A Varga Stúdióon belül létrehoztunk egy alapítványt, ezt vezettem én, a keretein belül készült művészfilmek producereként, gyártásvezetőjeként. A tervek, pályázatok, kivitelezések munkafolyamatait irányítottam. Akkoriban minden kézzel készült: papíron, festékkel, bábokkal, fényképezőgéppel. Egy másodpercnyi mozgáshoz számos rajzot, képet kellett készíteni – hihetetlenül aprólékos munka volt, de izgalmas is. A filmgyártáson felül még több éven át animációs tanfolyamokat is szerveztünk, sok fiatal részvételével.

Csaba könyvei közül melyikeket ajánlanád?

Az első könyvét az animációs filmkészítésről írta, a Film és Storyboard 1999-ben jelent meg. Tankönyvnek készült, mert a stúdióba érkező fiatal animátoroknak nem volt mit a kezükbe adni. Csaba könyve olvasmányos, alapos. Megjelenése után segédkönyvvé is nyilvánították a Színház- és Filmművészeti Főiskolán.

Innen hogy jutott el az íráskutatásig?

Az első könyv révén érzett rá az írás műfajára. A második könyve, A 8. művészet felfedezése művészetfilozófiai munka volt, és átjárást jelentett az írás történetének kutatása felé. Csabát teljesen beszippantotta ez a világ, harminc év animáció után mindent ennek rendelt alá. A Jel, jel, jel – az ABC 30 ezer éves története 2000-ben jelent meg, és alapművé vált, ezt mindenképpen ajánlom. Nem nyelvész volt, hanem eredetileg rajz-matematika szakos tanár illetve grafikus és ilyen szemmel vizsgálta az írásjeleket. Összehasonlította a különböző kultúrák jeleit, ősi barlangrajzokat és talált olyan grafikai elemeket, melyek több írásjelkészletben megjelentek. Arra jutott, hogy a székely rovásírás jelkészletében találhatóak meg ezek a jelek teljeskörűen.

És a könyveket már Szentivánon írta?

1994-től éltünk Pilisszentivánon. A műteremházunkban festett, zenélt, szobrászkodott. Reggel négykor kelt, mert azt mondta, akkor jönnek a legerősebb felismerései. Délig dolgozott, délután pihent, este tízig újra írt. Ez a ház igazi alkotói központ volt.

Októberben emléktábla és festmény is felavatásra kerül az önkormányzatnál. Hogyan született az ötlet?

Csaba idén lenne 80 éves, és úgy éreztem, szükség van egy maradandó emlékhelyre. Életének több helyszíne is szóba került, de végül Pilisszentivánnak, élete utolsó életterének ajánlottam fel Csaba egyik festményét. Szerette Pilisszent-

ivánt, itt lelt igazi alkotói légkörre, megnyugtató környezetre. A Messzi múlt című kép és az emléktábla az önkormányzat folyosóján kap helyet, ahol egy mini galéria működik – így méltó környezetben maradhat meg az emléke.

Akkor te azon dolgozol, hogy ne merüljenek feledésbe Varga Csaba alkotásai.

Igen. Amikor Csaba elkezdett írni, létrehoztunk egy kiadót, a Frig Kiadót, ami ma is működik. Az a célom, hogy a művei elérhetőek maradjanak mindazoknak, akiket érdekel, kutatásait rögzítő könyvei ne vesszenek feledésbe, a könyvek és gondolatai éljenek tovább.

Gyermekei követték az útját?

Csabának négy gyermeke van: három fiú és egy lány. A legidősebb fia, Zsolt, számítógépes reklámfilmekben

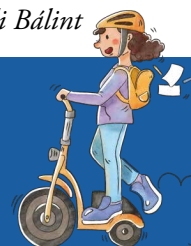

Egy képkocka a Szel című 1985-ben készült filmből.

ért el sikereket, ő is a Varga Stúdióban dolgozott. A második, Zsófi, jogász lett és Kőszegen él a családjával. A harmadik gyermeke, Olivér az Iparművészetin végzett média szakon, tehát ő is kapcsolódik a vizuális világhoz. A legfiatalabb, a mi közös fiunk, Barnabás koncertszínpadok háttérét, látványait tervezi – tehát ő is a vizualitás területén dolgozik. Csabának már hét unokája van: a legidősebb húsz-, a legkisebb négyéves.

Varga Csaba animációs filmjei elérhetőek a Frig Kiadó YouTube csatornáján, könyvei pedig a www.frigkiado.hu oldalon vásárolhatóak meg. A "Film és Storyboard" és "A Jel, jel, jel – az ABC 30 ezer éves története" című könyvek kikölcsönözhetőek a Községi Könyvtárból.

Bárdi Bálint

Két keréken szabályosan!

A szülő felelőssége megtanítani közlekedni a gyereket

Az utóbbi időben egyre több fiatal – akár már 10-12 éves gyerek – közlekedik elektromos rollerrel az utakon. A modern járgányok pedig igen sebeseek, akár 25 km/h-val is tudnak haladni. Ez a fajta közlekedési mód nemcsak gyors, de veszélyes is lehet.

Az elektromos rollerek „elektromos meghajtású segédmotoros kerékpárnak” minősülnek. Ez azt jelenti, hogy azok a szabályok vonatkoznak rá, mint a kerékpárokra. Vagyis nem kell hozzá vezetői és forgalmi engedély sem. Tervben van a KRESZ módosítása, amely szabályozná az elektromos rollerek használatát, de egyelőre még nem ismertek a pontos részletek. Ugyanakkor tavaly július óta kötelező a biztosítás azokra az elektromos rollerekre, amelyeknek a nettó tömege meghaladja a 25 kg-ot, és a sebessége eléri a 14 km/h-t, vagy amelyek nettó tömege nem éri el a 25 kg-ot, de a sebessége meghaladja a 25 km/h-t.

Hol közlekedhetünk vele?

Az elektromos rollerrel – ha van ilyen – a kerékpárúton és kerékpársávon kell közlekedni. Amennyiben nincs külön kijelölt kerékpárút- és sáv, úgy az úttesten kell haladni. Járdán csak abban az esetben közlekedhetünk vele, ha azt tábla külön engedi. Gyalogos övezetben kizárólag tolni lehet, míg a buszsávban tilos haladni az elektromos rollerrel.

A kötelező felszerelések általában adottak, és mivel a saját biztonságunkat szolgálják, így talán nem kell magyarázni, miért fontos a világítás – főleg, ha sötétedés után közlekedünk, a fényvisszaverő prizmák, a csengő és a jól működő fék. Amit már talán kevesebben tudnak, hogy 12 év alatti gyermek nem használhat közúton e-rollert. 12-16 év között csak kerékpárúton és 16 év felett közlekedhetünk vele a közúton. Fontos, hogy az e-rolleren tilos utast szállítani. Bár a gyereket talán kevésbé érinti, de nem árt tudni, hogy az e-rollerre

ugyanazok az alkoholfogyasztási szabályok vonatkoznak, mint a kerékpárra, vagyis 0,8 ezrelék véralkoholszint felett tilos e-rollerrel közlekedni

Büntetések és szankciók

A szabályok megsértése esetén kiszabható büntetések:

- Járdán való közlekedés: 10 000 – 30 000 Ft
- Tilos jelzésen áthaladás: 50 000 – 100 000 Ft
- Kötelező felszerelések hiánya: 10 000 – 30 000 Ft
- Ittas vezetés: 30 000 – 150 000 Ft

A büntetések mellett fontos szem előtt tartani, hogy a szabályok betartása elsősorban a saját és mások biztonságát szolgálja.

Veszélyes szórakozás

A Bethesda Gyermekkórházban idén március és szeptember között 202 gyermeket kellett ellátni elektromos rollerrel összefüggő baleset miatt. Egy-egy ügyeletben 5-6 gyermek is érkezett elektromos rollerezés közben elszenvedett komoly sérülésekkel. A legtöbb sérülés júliusban történt, amikor 51 gyermek szorult sürgősségi ellátásra. A balesetek többsége megfelelő védőfelszereléssel (különösen sisak használatával) elkerülhető lett volna. Dr. Halász Gergely, a Bethesda Gyermekkórház Gyermeksürgősségi Osztályának osztályvezető főorvosa szerint a sisak életet menthet, a könyök- és térdvédő pedig megóvhatja a gyerekeket a törésektől. A bukósisak használata ne legyen opcionális – legyen kötelező!

Kovács Veronika

Marktleugastban jártunk

– Richolm Erik polgármester cikke

A több mint 35 éve fennálló partnerkapcsolat során számtalan utazás valósult meg Pilisszentiván és Marktleugast között. Gyerekkorom óta magam is tucatnyi alkalommal járhattam különböző csoportokkal testvértelepülésünkön.

Polgármesterként most először vehettem részt a Straßenfest hétvégéjén, és a személyes kapcsolatok ápolása, valamint az ünnepi programok mellett fontosnak tartottam, hogy tapasztalatcserére is lehetőséget teremtsünk, melyre útitársaim, Marlokné Somogyi Ildikó, Metzger Balázs és B. Szabó Károly is egyaránt nyitottak voltak.

Kezdsének a Polgármesteri Hivatal épületét tekintettük meg, mely egykor iskolaként működött. Végig járva az egyes irodákat próbáltunk párhuzamokat keresni a pilisszentiváni hivatal és a marktleugasti hivatal között, de a települések szerkezeti különbsége, az igazgatási rendszer sajátosságai és az eltérő feladatkörök miatt a séta végére több különbséget tudtunk felsorolni, mint párhuzamot. Érdekesség, hogy Marktleugast 22 településrészből áll, ezért a lakosság sokkal széttagoltabban él. Náluk az építésügy és az ezzel járó jogkörök, feladatok helyben maradtak és további érdekesség, hogy a hivatalban lehetőség van okmányok elkészítésére is.

Sétánkat az iskola épületében folytattuk, mely hozzánk hasonlóan egybeépült a hivatallal. Sajnos egyre kevesebb az iskoláskorú Marktleugastban. Korábban több nagyobb településrészen működött oktatási intézmény, mára csak a központban, de itt is egyre kevesebb osztállyal. Ugyanez jellemző a sportegyesületekre. Korábban a legtöbb településrészen működött sportegyesület, mára már csak egy-egy maradt. Helyben az iskolába is már csak az alsó tagozatosok járnak, így a kitűnően felszerelt kémiaateremben kémia oktatására például már nincs szükség. Az iskolában járva többször láttunk magyar feliratot és a szentiváni címert. A megüresedett termekben különböző délutáni tanfolyamokat szerveznek a falubeliek számára „Volkshochschule” néven, de néhány teremben a fiatalok számára délutáni találkozóhelyet létesítettek felszerelt konyhával, hatalmas TV-vel, társasjátékokkal és felnőtt felügyelettel.

Ezt követően a település kútjai felé vettük az irányt. Marktleugast azon kevés németországi települések közé tartozik, akik az ivóvízellátásukat függetlenül az állami rendszertől

maguk oldják meg. Nem is tudnák másképp megoldani, mert nincsenek rácsatlakozva az állami rendszerre. A település határában, az erdő szélén egy kis épület három darab kutat rejt, melyek körülbelül 40, 60 és 80 méter mélységűek. A három kútból kettő folyamatosan termel, egy pedig „pihen”. A kutaktól arrébb, egy magasabb ponton egy hatalmas föld alatti tározóval is rendelkezik a település. Bár az éghajlatváltozás miatt ott is valamelyest csökken a vízhozam, a helyzet közel sem olyan súlyos, mint itthon – ezt jól mutatja, hogy kint tartózkodásunk idején a gyep zöldje vetekedett az angliai pázsitokéval. Jelenleg a vízhozam meghaladja a saját felhasználásukét, így az egyik szomszédos településnek értékesíteni is tudnak belőle. A vízzel kapcsolatos további érdekességek, hogy az önkormányzat állapítja meg a víz díját és a Pénzügyi Osztály munkatársai számláznak a lakosság felé saját bevallás szerint. A pontos elszámolásokra csak a 4-5 évenkénti óracseré alkalmával kerül sor. A helyi községgazdálkodás munkatársai csőtörés esetén abbahagyják az alapfeladatukat és rögtön lehatárolják a sérült vezetékcsaszt és megkezdik a hiba elhárítását. Pár óra alatt mindent maguk megoldanak, mert tudják, hogy a saját vizük megy kárba és minden cseppért kár! De jó lenne, ha nálunk is országosan ez a szemlélet érvényesülhetne...

Hasonlóan a vízhez, a szennyvízkezelés területén is önelátóak. (Igaz, ezen a területen Solymár és Pilisszentiván korábban aktívabb együttműködése is párhuzamba vonható.) A szennyvíztisztító telepen járva egy, szintén a község alkalmazásában álló fiatalember fogadott minket, aki végig kísérte velünk a szennyvíz útját a beérkezési ponttól egészen a befogadó patakig. Itt felkínálták a lehetőséget a tisztított víz megköstölésére, de elővigyázatosságból nem éltünk vele.

A szombat délelőtti rövid tanulmányutunk utolsó állomása a községgazdálkodás telephelye volt, mely egybeépült a mannsflur-i településrész tűzoltóságával. A telephely kialakítása, felszereltsége és praktikussága lenyűgözött mindannyiunkat. Hasonlót szeretnénk kívánni mi is magunknak és a dolgozóinknak.

Richolm Erik, polgármester

Egy szentiváni fiú útja 1956-TÓL NÉMETORSZÁGIG

1956 ősztől, a forradalom leverése után Pilisszentivánról is többen elindultak nyugat felé. Egyikükkel, a Kölnben élő Háber Józseffel beszélgettünk, aki megosztotta velünk a kivándorlása és a németországi boldogulása történetét.

József 1939 februárjában született Pilisszentivánon. Gyermekkorát beárnyékolta a veszteség: édesanyja négy éves korában meghalt. Édesapja a bányában dolgozott, József pedig az ötvenes évek második felétől ipari tanulóként járt be az Egyesült Izzó újpesti üzemébe nap mint nap. A szentivániak közül néhányan emlékezhetnek még arra az időre, amikor a gőzmozdony vontatta vonatok lépcsőjén is lógtak az utasok, annyian indultak a fővárosba dolgozni.

A politika nem érdekelte, mindössze tizenhét éves volt 1956 ősztől. Október 23-án az első munkahelyén, a Bulcsú utcai műhelyben dolgozott. A főnökei aznap szóltak neki, hogy munka után menjen gyorsan haza: Budapest már forrong. A forradalmat november elején szovjet tankok verték le. „Reménytelen volt a helyzet” – mondta József. Ezért határozta el, hogy két társával, Háber Leóval és Metzger Ferencsel elindul Nyugat felé. Búcsú szombatján hagyták el Szentivánt, ami november második szombatja, akkor ez november 10-re esett. Arra emlékszik, hogy az Aranyhegyi patak hídján átsétálva a József Attila utcában élő Tix néniel találkozott, aki megkérdezte tőlük, hogy hová indulnak. Józsefék elmesélték neki a tervüket, Tix néni pedig egy rózsafüzért adott nekik, hogy hozzon szerencsét. József elmondása szerint a mostohaanyja nem marasztalta, az édesapja pedig nem volt otthon, amikor útnak indult.

Kapuvár felé haladtak, majd helyiek segítségével átkeltek a zöldhatáron Ausztriába. Éjjel lépték át a határt, Pamhagen faluban, egy iskola tornatermében kaptak menedéket. Innen vonattal utaztak tovább Németországba. Útjuk végül Bocholt városába vezetett, a német–holland határ közelébe, ahol egy menekülttáborban találtak szállást.

József nem maradt sokáig a „lagerben”: két hét múlva már munkát talált és dolgozott Kölnben. Először egy menetfűrókat gyártó üzemben, majd a Ford kölni gyárában helyezkedett el. Szalagmunkásként kezdett, később szerszámkészítő lett, végül csoportvezetőként ment nyugdíjba 1995-ben, harmincöt év munka után. Búcsúajándékként egy aranyórát kapott a gyártól.

A beilleszkedés nem volt könnyű: sváb nyelvjárást beszélt, amivel Németországban nehezen boldogult. Minden nap szótárzott, leírta a munkához szükséges kifejezéseket. Mivel munkahelyén nem akadt magyar kollégája, kénytelen volt gyorsan megtanulni németül. Feleségével 1963-ban, az aacheni dóm magyar kápolnájában találkozott először. Egy ottani magyar összejevetelen ismerkedett meg Nagy Erzsé-

*Háber József és felesége Nagy Erzsébet
2025 augusztus 20-án, Pilisszentivánon.*

bettel, aki soroksári sváb családból származott, és szüleivel szintén 1956-ban került Németországba. Mivel Erzsébet még nem érte el a nagykorúságot – akkoriban 21 év volt a határ – külön engedéllyel házasodhattak össze. Később egy fiuk született, Josef.

Először 9 év után, 1965-ben látogatott haza az édesapja temetésére. Ekkor már amnesztiát kaptak az '56-os diszsidensek, de a vízumhoz még mindig külön indoklás és valutaletét kellett. A rendszerváltás után kezdett rendszeresen visszatérni Pilisszentivánra, a Bem utcában, az édesapjától örökölt telken építkezett. Nyugdíjas éveiben is szoros kapcsolatban maradt szülőfalujával.

József nem bánta meg 1956 novemberi döntését: „Szentivánon akkoriban nem volt semmi. Nem volt villany, nem volt víz. Szegényesek voltak a körülmények” – mesélte, Nyugat-Németországban sokkal több lehetősége volt. Hozzátette, hogy például akkor nem volt Szentiváni Újság sem, egy kisbíró járta végig a falut, dobbal a nyakában. Egy-egy ponton megállt és kiabálta a híreket.

A szentiváni fiataloknak József azt üzeni, hogy ha tehetik, lassanak világot. Ők sokáig rettegve, sorompók és fegyveres határőrök között keltek át a határokon. Ma már szabadon lehet menni, ami ajándék.

Bárdi Bálint

Bálványfa csere program Pilisszentivánon

Mit lehet tudni a bálványfáról?

Mi a probléma velük?

Miért van szükség a kivágásukra?

A bálványfa, vagy közismertebb nevén ecetfa sok bosszúságot okoz kertjeinkben és parkosított területeinken, de terjedése természetvédelmi szempontból is az egyik legnagyobb kihívást jelenti. A Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság az év elején jelezte az önkormányzat felé, hogy Európai Unió forrásból az idei évben lehetőség nyílik a Pilisi Bioszféra-rezervátum településein – így Pilisszentivánon is – az invazív bálványfák szakszerű eltávolítására, valamint helyükre őshonos facsemeték telepítésére.

A bálványfa

A mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*) Kelet-Ázsiában, a Jangce alsó folyása mentén, illetve Koreában őshonos. Hazánkban főként sík- és dombvidékeken elterjedt, de középhegységeinkben is egyre gyakoribb. Jól tűri a szárazságot és a sovány talajt, kedveli a homokot, tartósan nedves élőhelyen azonban nem marad meg. Városi környezetben a kevésbé árnyékolt, meleg területeket részesíti előnyben, könnyen utat tör magának az úttestek, járdák, épületek falának repedésein keresztül is. A talajfelszín bolygatása kifejezetten kedvez a terjedésének. Levélkéinek mindkét oldalát mikroszkopikus méretű mirigyszőrök fedik, amelyek kellemetlen szagú illóolajat termelnek – ha másról nem, kellemetlen bűdös szagáról jól felismerhető.

Mi vele a probléma?

A bálványfa rendkívül agresszívan terjed, az egyik legveszélyesebb özönnövény. Nem véletlen, hogy 2019-ben felkerült az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékére, melyek visszaszorítása jogszabályi kötelezettség. Már viszonylag fiatalon bőségesen terem. Hosszában

csavarodott lependék termései egy propellerhez hasonlóan vízszintesen forognak, így oldalirányban is képesek nagy távolságra eljutni. Emellett kiválóan sarjad a távolra futó gyökereiről. Megtelepedve úgynevezett allelopatikus anyagokat termel, amelyek gátolják egyéb növények csírázását, emellett árnyékolásával és a talaj nitrogénszintjének növelésével átalakítja az általa elfoglalt területek növényközösségét és gyorsan egyeduralkodóvá válik. Visszaszorítása – kiváló sarjadzóképesége miatt – mechanikai módszerek alkalmazásával szinte lehetetlen. Nem érdemes kivágni, mert azzal csak a szaporodását segítjük elő. Jellemzője, hogy először a lakott településeken – különösen az elhanyagolt településrészekben –, továbbá az utak, vasutak mentén szaporodik el. A termőre forduló egyedek innen fertőzik tovább a kerteket, temetőket, parkokat és a védett természeti területeket is.

Bálványfa csere program

Pilisszentiván területén a bálványfák előfordulását a DINPI szakembere mérte fel 2024–2025-ben. A felmérésből kiderült, hogy a településen a legnagyobb fertőzött terület a Régi temetőben található. Az itt álló 16 darab természetes fa évről évre több tízezer magot szór szét, és ezzel szennyezi a közterületeket és a magáningatlanokat. A temetőben álló nagy fák oldalirányban vastag gyöktörzset fejlesztenek és veszélyeztetik a sírköveket. A sírokon és az üres területeken több tízezer magonc és sarj található, amelyek megerősödve kiirthatatlanná fognak válni. Mindezek miatt a temetőben sürgős beavatkozás szükséges!

További nagy gócpontok találhatóak a Templom-hegyi lépcső melletti feketefenyvesben és a Zsíroshegyi-dűlő magántulajdonban lévő ingatlanjain. Fellelhető néhány egyed

a Bányász és a Táncsics utcákban, illetve a 10-es úti kihajtónál. A településen álló fák magjai a fokozottan védett területre is eljutnak, fertőzése a Hosszú-árok mentén figyelhető meg. Többkörös egyeztetést követően szeptemberben az a döntés született, hogy az idei évben kizárólag a legveszélyeztetettebb területen, a Régi temetőben valósul meg a bálványfák cseréje. Mivel a temető a Pilisszentiváni Római Katolikus Egyházközség tulajdonában áll, háromoldalú megállapodás született az egyházközség, a pilisszentiváni önkormányzat, valamint a projekt megvalósításával megbízott pilisborosjenői önkormányzat között, a DINPI közreműködésével. A szerződés értelmében az uniós pályázat finanszírozza a szakmai munka koordinálását, a fák vegyszeres injektálását, majd alpin technikával történő kivágását, majd az új, őshonos csemeték és az ültetéshez szükséges eszközök (ültetőkarók, rögzítő hevederek, ültetőtalaj, mulcs) biztosítását. Az egyházközség az önkormányzattal együttműködve lezárja a temetőt és a mellette található gyalogos feljárót a fakivágás idejére, kijelöli a csemeték ültetési helyeit, egyeztet az ültetendő fafajokról, és a lakosság bevonásával elvégzi a csemeték elültetését. A pilisszentiváni önkormányzat vállalja a kitermelt faanyag és a keletkező darálék elszállítását, valamint az elültetett csemeték rendszeres öntözését is.

A bálványfák vegyszeres injektálására szeptember 23-án került sor. Ennek következményeként a fa néhány héten belül elhal és a gyökereiből sem fognak tudni újabb sarjak

fakadni. A magoncok eltávolítását, a sírok és környezetük megtisztítását október 17-én diákok végzik el önkéntes munkaként. Halottak napja után kerül sor a kitermelésre, melynek során a temetőben álló régi sírkövekre különösen figyelemmel lesznek a vállalkozók. Legvégül a csemeték elültetése fog megtörténni lakossági bevonással. Az elmúlt napokban egyeztetünk az ültetendő fafajokról, melyek között találunk korai juhart, kislevelű hársat, berkenyét, mezei szilt, egybibés galagonyát és tiszafát is. Fontos szempont volt, hogy biztosítsák a temető esztétikus környezetét, de évtizedek múlva se jelentsenek veszélyt a sírokra.

Természetesen a beavatkozás miatt a temető ÉNY-i részének képe markánsan megváltozik majd, de hosszú távon a rendszeres fűnyírásoknak köszönhetően a bálványfa sarjak folyamatosan visszaszorulását és az őshonos csemeték folyamatos megerősödését várhatjuk.

A bálványfa csere program a "Bioszféra-rezervátumok közösség- és természet alapú fejlesztése a magyar-szlovák határ mentén a biológiai sokféleség közös védelme és gazdagítása érdekében – HUSK Bioszféra-rezervátumok" című, HUSK/2302/1.2/067 azonosító számú projekt részeként valósul meg.

Richolm Erik, polgármester

Dr. Kézdy Pál,

a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság munkatársa

Akarjuk-e? – Vélemény

Tavaly október végén egy-egy ház előtt a közterületen elég fura „dekorációk” jelentek meg: szellemek, hullaszákba csavart hulla, hányást imitáló személyek, pókok, stb. Elgondolkodtam rajta, hogy vajon mi vezérelhet valakit arra, hogy ilyet kitegyen a háza elé?

Aztán arra jutottam, hogy talán nem is gondol bele az illető, hogy ez másokban milyen érzéseket kelt, milyen lavinát indít el. Ő csak azt látja benne, hogy milyen „jó móka” ez. Azonban sokakban félelmet, viszolygást kelt. Ha most nem szabunk gátat, akkor 5-10 éven belül minden második ház előtt lesz egy ilyen kreáció, és ahogy ismerjük az emberi természetet, kis idő múlva versengés fog kialakulni: kié a nagyobb, kié a félelmetesebb, kié a megdöbbentőbb? Akarjuk mi ezt? Én azt gondolom, hogy a többség nem. És már hallom a következőket: milyen alapon tiltjátok meg, hogy közterületre kikerüljön bármilyen dekoráció? Akkor karácsonykor meg húsvétkor sem lehet? Nem fogom kezdeményezni a köztéri dekorációk megszüntetését, de nézzük meg, hogy mi a célja az egyiknek, és mi a másinak. A karácsonyi és húsvéti (de akár az év más időszakában kitett virágos kompozíciók is) az ünnepre hangolnak. Örömmel nézik kicsik és nagyok. Szívet melenget, lelkileg megnyugtat. Ezzel szemben a másik félelmet, némi undort kelt. Hogyan hangolja lelkünket egy hullaszák vagy szellem a halottak napjára? Az év ezen része kultúránkban a csendes megemlékezés időszaka. Kimegyünk a temetőbe halottaink

sírházhoz, virágot viszünk, gyertyát gyújtunk, imádkozunk lelki üdvükért. Otthon a lakásainkban is mécses, gyertyát gyújtunk, így emlékezünk szeretteinkre.

Véleményem szerint nincs helye közterületen a félelemkeltő kompozíciónak. Ha valaki úgy érzi jól magát, hogy a lakását, kertjét tele teszi szellemekkel, koponyákkal, hullákkal, pókhálóval, hát tegye. De nem kényszeríthetünk rá másokat arra, hogy ők is nézzék ezeket, hogy ők is akarjunk ellenére részesei legyenek ezeknek. Egy-egy jópofa kivilágított tökfagagás természetesen befér közterületen is, hisz kultúránkban ennek is volt hagyománya, de próbáljunk meg az ízlésség határán belül maradni.

Remélem, hogy Pilisszentiván lakóinak többsége egyetért velem, és meg tudjuk akadályozni egy nem kívánatos szokás kialakulását. Amennyiben a témával kapcsolatban olyan észrevétele van, ami segíti ennek a célnak a megvalósítását, kérem keressen bizalommal!

*Marlokné Somogyi Ildikó
alpolgármester*

A múlt hónap képes krónikája

A Pilisi Bányászok Szakszervezete augusztus 30-án tartotta a 75. bányásznapi ünnepséget. Az esős idő ellenére szép számmal érkeztek az érdeklődők. 15 órakor a bányász emlékműnél a szakszervezet és a helyi civil szervezetek képviselői elhelyezték a koszorúkat, majd a csapat a Tájházban folytatta az ünneplést. A bányásznapi ünnepség alkalmára a Pilisszentiváni Helytörténeti Egyesület felkérésére K. Kovács József csolnoki fafaragó népművész alkotásaiból a Tájházban kiállítást rendezett be. A kiállítást szeptember 1-3. között, délután 17 óráig nyitva állt az érdeklődők előtt, szerdán a délutáni órákban a látogatók találkozhattak az alkotóval is.

Szeptember 7-én a Pilisszentiváni Szűz Mária Templomban tartotta koncertjét a Pilisszentiváni Vegyeskórus, amely októberben ünnepli 52. évfordulóját. Mivel az esemény időpontja Mária-naphoz közeli volt, így természetesen több Mária-ének is elhangzott a nemzeti kórus előadásában. A koncerten Mayer Angyalka zongoraművész is fellépett, emelve az esemény színvonalát.

Pilisszentiváni Nyugdíjas Egyesület idén is megszervezte a szüreti felvonulást és bált szeptember 20-án. A felvonuláson sok népviseletbe öltözött felnőtt és gyerek vett részt az iskolából, óvodából, a táncsoportból, a tűzoltók az autójukkal érkeztek valamint a község lakói is szép számmal képviseltették magukat. Steckl Márk fogatát Fecske és Fanni húzta, Richolm Erik polgármester mögött a bíró és a bíróné, Juhász Áron és Nagy Lili Borbála utazott. A hagyomány szerint a szerepet egy fiatal pár kapja meg és a polgármester a mulatság idejére átadja nekik a falu kulcsát.

A menet két megálló után érkezett a Fő térre, ahol megkezdődött az ünnepi műsor: a község kulcsának átadásával, sok zenével és tánccal. A program este folytatódott, a bálozóknak egész éjszaka húzta a Spitzbuben zenekar.

Kiváló ízek és különleges gasztronómiai élmények vártak a látogatókra a foci pályánál szeptember 27-én, az I. Szentiváni Gourmet Fesztivál napján, a gyerekeknek pedig egész nap izgalmas programokkal készült a szervező Pilis Food&Drinks. A fesztivál neve nem véletlenül lett gourmet, négy standál kóstolhattak ingyencégek a látogatók. A vendéglátók Bodnár Dani, a Pilisfood Piaggio Ape Food Truck, a Gnocchi Stand és Harnisch Ákos voltak. Ezen felül, a gyerekek nagy öröme lánogos, óriáspalacsinta és popcorn is készült.

Kovács Október és felesége Zsóka 2009 óta szerveznek minden szeptemberben utcabált a szomszédaikkal. Idén szeptember 27-én este gyűltek össze Oktiék előtt az Akácfa, Tölgyfa és Jóreménység utca lakói. A vacsora csülökpörkölt és pulyka raguleves volt, amit le is táncolhattak a szomszédok: az Old Bones zenekar játszott egész este.

Kovács Veronika

Aranyérmet szerzett a PiliSalsa Klub – indulnak a kezdő bachata órák Pilisvörösváron!

Óriási sikert ért el a Pilisvörösváron és környékén működő PiliSalsa Klub fellépő csapata, amely a Magyar Látványtánc Szövetség (MLTSZ) Európa Bajnokságán aranyérmet nyert karibi páros táncok A kategóriában.

A PiliSalsa Klub immár 6 éve szervez táncos rendezvényeket, esteket a környéken. Céljuk, hogy a helyi táncos közösséget összefogják, és együtt élvezhessék a tánc örömeit. Felléptek már többek között a Művészetek Házában, a Stégek Éjszakáján, a Jégpályán, valamint rendezvényeiken fergeteges hangulatot varázsoltak a Modern Caféban, a Generációk Házában, a Város Házánál, a Hedonick udvarán is és Szentivánon az augusztus huszadikai ünnepségen is láthatta őket a közönség.

A fellépő csapat első versenyén, az MLTSZ fonyódi kvalifikációs versenyén arany minősítést szerzett, majd az Országos Bajnokságon is aranyat és különdíjat hoztak haza. A csúcst pedig az Európa Bajnokságon elért aranyérem jelentette.

A siker nem áll meg a versenyeknél: a PiliSalsa idén is számos rendezvényen mozgatta meg a közönséget, például a Boglári Szüreti Fesztiválon tartott Balatoni Salsa Fiesta keretében, ahol fellépések és közös animációs táncok színesítették a programot.

A PiliSalsa Klub táncosai a pilisszentiváni augusztus huszadikai ünnepségen.

Most új lehetőséggel várjuk a tánc szerelmeseit:

Kezdő bachata tanfolyam indul szeptember 19-től minden pénteken 18 órától Pilisvörösváron, a Légvarázs Mozgás Stúdióban (Iskola u. 23.).

Ha szeretnél egy vidám, összetartó közösséghez csatlakozni, próbáld ki a bachata varázsát!

Elérhetőségeink:

pilisalsaklub@gmail.com

<https://www.facebook.com/PiliSalsaKlub>

Antal Linda

Magyar Diáksport Napja: játék, vívás és a mozgás öröme

Szeptember 26-án a pilisszentiváni iskola tanulói egész délelőtt a Magyar Diáksport Napját ünnepelték. Az idei program különlegessége, hogy az alsó tagozatos gyerekek közelebbről is megismerkedhettek a magyar sport egyik legsikeresebb olimpiai ágával, a vívással.

A változatos feladatok között ügyességi játékok, koordinációs létra, szűrőpárna-gyakorlatok, interaktív sportos rejtvények és rajzfeladatok is szerepeltek. A legnagyobb élményt mégis az jelentette, hogy a tanulók felpróbálhatták a vívófelszerelést, kipróbálhatták a gyakorló fegyvereket, sőt, egymás ellen is vívhattak. A sporthoz kapcsolódó élményeket az is gazdagította, hogy együtt nézték meg a férfi párbajtőr csapat 2024-es olimpiai döntőjét, újra átélve a magyar sportolók sikerét.

A nap zárásaként a Pilszi Sportegyesület utánpótlás vívói tartottak bemutatót, amely méltó lezárása volt a mozgalmas délelőttnek.

A vívás nemcsak hagyományainkban gazdag sportág, hanem a fiatalok számára is rendkívül hasznos: fejleszti a koncentrációt, a gyors helyzetfelismerést, a kitartást és a mozgáskoordinációt.

A gyerekek ezen a napon játékos formában élhették át, hogy a sport mennyi örömet adhat. A cél nem csupán a vívás népszerűsítése volt, hanem annak megmutatása is, hogy a rendszeres mozgás, a sportolás mindenkinek segít egészségesebbé, kiegyensúlyozottabbá és magabiztosabbá válni. Remélhetőleg sokan közülük a jövőben is szívesen választanak majd sportos elfoglaltságot, akár a vívás, akár más mozgásforma iránt kapnak kedvet.

Bolváriné Szántó Valéria

Könyvajánló a könyvtártól

Laurie Gilmore – A Pumpkin Spice Kávézó (Dream Harbor 1)

A Szívek szállodája fűszeresebb kiadásban...

Aki látta az évtizedek óta számos kereskedelmi csatornán vetített Szívek szállodája című sorozatot, amelynek főszereplői a szerző nevével megegyező Gilmore lányok, Lorelai és Rory, bizonyára sok hasonlóságot vél majd felfedezni a két történet között. A Dream Harbor sorozat tökéletes olvasmány a bekuckózós estékre, és azokra a napokra, amikor az ősz színeire és illataira vágyunk.

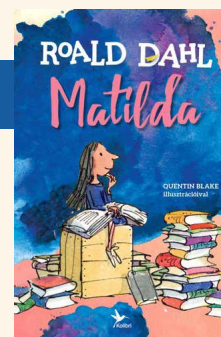
A sorozat további részei: A Cinnamon Bun könyvesbolt (2), A Strawberry Patch palacsintázó (3).

Roald Dahl – Matilda (9 éves kortól)

A Matilda egy igazi klasszikus, amely tele van izgalommal, humorral és varázslattal. Az utánozhatatlanul sötét, mégis életteli történet tele van fantáziával és gyermeki erővel. A regény emlékeztet minket arra, hogy az olvasás milyen erővel bírhat, és arra, hogy a jóság, a bátorság és az intelligencia mindig győzedelmeskedik a gonoszság felett.

Mindenképpen ajánlom azoknak, akik szeretik a varázslatos történeteket és kíváncsiak egy olyan kislányra, aki megváltoztatja a világot. A történet vicces, megható és inspiráló.

Révész Emese – Simi és a rendetlen betűk (6 éves kortól)

A Simi és a rendetlen betűk hiánypótló kötet. Olyan meseregény, amit minden kisiskolásnak meg kell ismernie, hiszen ez a történet nem (csak) a diszlexiáról szól, hanem egy hétköznapi családról, egy igazi kisiskolás elmélkedéseiről, és arról, hogy mindannyian máshogy vagyunk értékesek.

Dubiczki Eleonóra, könyvtáros

Röviden a 2025-ös régészeti ásatásról

A fű még harmatos volt, a madarak már elénekelték reggeli imájukat, és a nap már kíváncsian keresett minket, amikor az Alsórét utca végén kiszálltunk autóinkból és megindultunk a dombra, ahol évek óta részesei vagyunk egy régészeti feltárásnak.

A 2009-ben talált első kövek és kerámiák óta eltelt 16 év során 7 évben volt két hetes időtartamú, régész által vezetett feltárás. Az első években 5 alkalommal Repiszky Tamás volt az ásatást irányító régész, majd nyugdíjazása és váratlan halála után, 2023-tól dr. Simon Bence.

A kezdetek óta támogató partnerként áll a munkálatok mellett a helyi önkormányzat, és 2023-tól a Helytörténeti Egyesület.

Az előkerült leletek egy római korból származó falu lakóházait és az itt élők sajátosságait tárják elénk. Messze nincs még minden kérdésre válaszunk, de sokat jutottunk előre. Vannak olyan leleteink, amik közül az egész Római Birodalomban csak néhány tucat ismert, és az ebből az időből ismert falvak is elenyésző számban lettek feltárva. A József Attila utca 9. szám alatti kiállítás ezekből tár néhányat az érdeklődők elé. Idén a szeptemberi nap melege kellemes légkört biztosított, és az eső is csak egy nap lehetetlenítette el munkánkat. A naponta kijelölt szelvényeknél, árkoknál csoportban dolgoztunk. A végzett régészeken kívül egyetemista hallgatók, a Községi Régészeti Egyesület tagjai és a szentiváni, vagy környékbeli (Nagykovácsi, Piliscsaba, Pilisvörösvár) önkéntesek reggelente előszedték a rejtekből kedves szerszámaikat és az útmutatás szerint ástak rétegről rétegre. Hol csákánnyal, hol lapáttal, vagy a vakolókanálból készített „bradessel”, és a dokumentálás előtt, seprűvel. A megnyíló föld üzenetein

kívül jó volt látni a gyarapodó szentivániak jelenlétét és szorgalmas igyekezetét.

A forráshoz eddig legközelebb talált „D” épület teljes kibontása felemelő látványt nyújtott. A benne talált járófelület és annak egy részének kőlapos borítása, egy korábban betemetett gödröt fedett. Hogy miért, és mi van a lapok alatt, mindenkinek feszítő kérdése lett. De, hogy mit is rejtettek a kőlapok, legyen még egy kis ideig titok!

A többi épület (E, F, G) funkciója, feltárása a bennük talált leletek meghatározása még a szakemberek tudására vár, de reményeink szerint a 2026 februárjára tervezett kerekasztal beszélgetésen már ezekre is, legalább részleteiben választ tudunk adni.

Az idei ásatás eredményeihez a már említetteken kívül szeretnénk köszönetet mondani a Perc Pékség kitűnő termékeiért és dolgozóinak kedves hozzáállásáért, Feigel Tamásnak felajánlásáért, aminek köszönhetően nem szomjaztunk, továbbá itt köszönjük meg Simon Bencének és az általa hozott szakembereknek és tanulóknak, önkénteseinek munkáját.

A helyi önkéntesek pedig, míg e sorokat olvassák egyetértően bólogatnak, mert tudják, hogy milyen fáradtsággal hunyták le szemeiket a nap végén.

tm

FRECH GUMISZERVIZ

**Gumiabroncs szaküzlet.
Gumiabroncs szerviz.**

- Szerelés akár szerelővas-mentes géppel is.
- Excenteres centrírozás.
- Abroncsjavítás akár **VULKANIZÁLÁSSAL** (oldalfal sérülések javítása is lehetséges!)
- Teljes körű TPMS szakszervíz.
- Gumihotel szolgáltatás.

26/367-152

**Pilisszentiván
József Attila u. 37.**

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

MENTŐK 112

Orvosi ügyelet, Tel.: 1830

RENDŐRSÉG 112

Körzeti megbízott: Papik András, Tel.: 06 20 489 6705

TŰZOLTÓSÁG 112

Pilisszentiváni Polgárőrség és Tűzoltó Egyesület
Tel.: 06 20 960 5680

KÖZTERÜLET-FELÜGYELET

Zrupkó Zsolt
Tel.: 06 70 682 7370

ORVOSI RENDELŐ

Pilisszentiván, Jóreménység u. 5.

Dr. Bozóvá Bernadett

06 26 367 963
06 30 125 0705
bozomed.kft@gmail.com
Hétfő: 13-17
Kedd: 8-12
Szerda: 13-17
Csütörtök: 8-12
Péntek: (páros hét) 13-17
(páratlan hét) 8-12

Dr. Gábeli Márta

06 26 367 964
06 30 308 3100
Hétfő 8-12
Kedd 13-17
Szerda 8-12
Csütörtök 13-17
Péntek: (páros hét) 8-12
(páratlan hét) 13-17

A biztonságos betegellátás érdekében a személyes orvos-beteg találkozás előzetes időpont egyeztetést követően történik.

Ha valaki rendelési időn kívül lesz rosszul, elsősorban a saját háziorvosát próbálja meg elérni. Ha ez nem lehetséges, akkor az éppen rendelő, illetve készenlétet tartó orvost kell megkeresni.

Dr. Nádor Emese foglalkozás egészségüggyel kapcsolatban továbbra is elérhető, hétfőnként 9-11 óra között, időpont egyeztetés alapján. Tel.: 06 20 942 0373

FOGÁSZAT

Bejelentkezés: 06 26 367 988
Dr. Szabó Ildikó
Hétfő 8-14
Kedd 13-19
Szerda 8-14
Csütörtök változó
Péntek 8-14
Időpont foglalás szükséges!

GYÓGYSZERTÁR

Tel.: 06 26 367 018
Hétfő-Péntek: 8-18
Szombat: 8-12
Vasárnap: Zárva

VÉDŐNŐK

Bencsik Mariann, Tel.: 06 70 319 5064
Bóka-Páva Eszter, Tel.: 06 30 149 4992

HULLADÉKSZÁLLÍTÁSI ÜGYF. SZOLG.

Vertikál Nonprofit Zrt.
Tel.: 06 22 366 029
ugyfelszolgalat@vertikalzrt.hu

POSTA

Tel.: 06 26 367 074
Hétfő: 8-12, 12:30-16
Kedd: 8-12, 12:30-14
Szerda: 8-12, 12:55-18
Csütörtök: 8-12, 12:30-16
Péntek: 8-12, 12:30-16

KÖNYVTÁR

Szabadság út 87.
06 26 366 075,
06 70 319 0695
konyvtar@pilisszentivan.hu
Könyvtár nyitva tartása:
Hétfő: zárva
Kedd: 13.00-19.00
Szerda: 09.00-16.00
Csütörtök: 15.00-19.00
Péntek: 08.00-12.00
Minden hónap első szombatján: 09.00-11.00

PILISSZENTIVÁNI NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKŰ MŰVÉSZETI ISKOLA

Szabadság út 87.
Tel.: 06 30 634 2818
iskola@pilisszentivan.hu

NÉMET NEMZETISÉGI ÓVODA

Óvoda utca 5.
Tel.: 06 26 367 352
ovoda@pilisszentivan.hu

TÁJHÁZ

Szabadság u. 86.
Az épület látogatása és terembérlés
előzetes egyeztetés alapján lehetséges.
Tel.: 06 70 382 4801
(hívható hétköznap 16:00 és 19:00 között)

RÉGÉSZETI KIÁLLÍTÁS

József Attila u. 9.
A kiállítótér egyeztetést követően látogatható.
Időpont egyeztetés (hívható hétköznap 9:00-16:00):
Frankhauser Péterné: 06 70 380 9559
Marlok Tamás: 06 20 519 8688

BÁNYÁSZ EMLÉKHÁZ

József Attila u. 11.
A kiállítótér egyeztetést követően látogatható.
Időpont egyeztetés (hívható hétköznap 9:00-16:00):
Kovács Zoltán: 06 20 373 2898
Csovics Balázs: 06 20 938 1514
Kovács István: 06 20 509 8125

GENERÁCIÓK HÁZA

Bányatelep 3.
Molnárné Baranyai Renáta
Tel.: 06 70 339 4993
generaciokhaza@pilisszentivan.hu

POLGÁRMESTER

Richolm Erik
Tel.: 06 70 372 4022
polgarmester@pilisszentivan.hu

ALPOLGÁRMESTER

Marlokné Somogyi Ildikó
alpolgarmester@pilisszentivan.hu

JEGYZŐ

Dr. Peller György
Tel.: 06 70 314 6093
e-mail: jegyzo@pilisszentivan.hu

PILISSZENTIVÁN ÖNKORMÁNYZATA

2084 Pilisszentiván, Szabadság út 85.
06 26 367 322
www.pilisszentivan.hu
hivatal@pilisszentivan.hu
Félfogadás:
Hétfő: 13-16
Szerda: 7:30-12, 13-17
Péntek: 7:30-12

HIRDETÉSI LEHETŐSÉG A SZENTIVÁNI ÚJSÁGBAN

Hirdetésmegrendelés:
pilisszentivanujsag@gmail.com

Hirdetési méretek és árak

Hirdetési méret	Ár
1/1 200 x 287 mm	40 000 Ft
1/2 210 x 138 mm	20 000 Ft
1/4 95 x 138 mm vagy 68 x 200 mm	10 000 Ft
1/8 35 x 200 mm	5 000 Ft

IMPRESSZUM

Bárdi Bálint, felelős szerkesztő, fotós
Dr. Kovács Veronika, szerkesztő
Marlok Dorottya, grafikus
Címlapfotó: Rádlér György traktorral érkezett a szüreti felvonulásra.
Következő lapzárta: Október 26.
Elérhetőségünk: pilisszentivanujsag@gmail.com
A lap kiadója:
Pilisszentiván Község Önkormányzata.

GENTHERM

Nem csak szakmailag,
csapatként is folyamatosan fejlődünk!

Közösen piknikeztünk Pilisszántón

Idén is megtöltöttük vidámsággal és jó hangulattal a Kék Házat.

Ettünk-ittunk, beszélgettünk és táncoltunk kollégáink és családjaik társaságában.

Újra két keréken!

Harmadik alkalommal választotta lelkes csapatunk a bringát munkába jövet.

A sport marad, a labda kicsit más!

Nálunk a mozgás nemcsak az egészségről, hanem a közösségről is szól. Heti focink mellé most szeptembertől havonta egyszer röplabdázni is eljárnak.

gentherm.com
careers.gentherm.com

+36 26 567 957

cv@gentherm.com

Piliszentiván, Bányatelep 14.

Gentherm Hungary